

ŽIVOTOPIS

OSOBNI PODACI

Ime i prezime Vesna Alaburić
Datum rođenja
Mjesto rođenja
Državljanstvo hrvatsko
E-mail
Mobitel

OBRAZOVANJE

- 1963.-1975. osnovna škola i gimnazija u Koprivnici
- 1979. diplomirala na Fakultetu političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu
- 1981. položila stručni ispit
- 1990. diplomirala na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- 1995. položila pravosudni ispit

ZAPOSLENJA

- 1980.- listopad 1992. Ministarstvo informiranja RH i Ministarstvo kulture i prosvjete RH
- listopad 1992.- prosinac 1995. odvjetnički uredi Badovinac i Kasapović u Zagrebu
- od 1995. odvjetnica (odvjetnički ured Vesna Alaburić)

PROFESIONALNE AKTIVNOSTI

I. Sloboda izražavanja, zaštita od diskriminacije i druga ljudska prava

Ljudska prava i slobode zajamčene Ustavom RH i međunarodnim konvencijama u fokusu su mojeg profesionalnog interesa i profesionalnih aktivnosti kao odvjetnice, moje participacije u javnim raspravama o tim pitanjima, objavljenih knjiga i stručnih radova, te drugih aktivnosti. U tom kontekstu osobito sam se bavila pravom na slobodu izražavanja i slobodu medija, pravom na pristup informacijama, pravom na zaštitu privatnosti, pravom na jednakost i ravnopravnost (tj, pravom na nediskriminaciju), pravom na zaštitu od govora mržnje, pravom na pravično suđenje u svim njegovim sastavnicama, pravom na slobodu okupljanja i udruživanja, pravom na obavljanje javnih poslova i primanja u javne službe.

Zastupala sam medijske nakladnike, te branila i zastupala novinare i druge sudionike javnog komuniciranja u brojnim (više od tisuću) građanskim, kaznenim, upravnim i ustavnopravnim postupcima.

U svoje ime i/ili kao opunomoćenica pojedinaca i pravnih osoba (u pravilu *pro bono*) podnosila sam Ustavnom sudu RH prijedloge za ocjenu ustavnosti određenih zakona ili pojedinih zakonskih odredbi koje su neopravdano ograničavale ili kršile Ustavom RH zajamčena ljudska prava i slobode:

- *Zakon o javnom informiranju* (1992.) i *Zakon o medijima* (2003.) zbog donošenja nekvalificiranom većinom (usvojeno),
- odredba *Zakona o javnom priopćavanju* (1996.) koja je propisivala posebno žurno postupanje suda u sporovima za naknadu štete zbog objavljene informacije (usvojeno);
- odredba *Zakona o unutarnjim poslovima* koja je (tijekom 90-tih) ministru unutarnjih poslova omogućavala određivanje raznih mjera tajnog nadzora nad građanima/novinarima, uključujući praćenje i prisluškivanje, bez ikakvog sudskog nadzora (usvojeno);
- odredba *Kaznenog zakona* koja je petorici najviših državnih dužnosnika osiguravala progon po službenoj dužnosti zbog kaznenih djela protiv ugleda ili časti (usvojeno);
- odredba *Zakona o kaznenom postupku* koja je omogućavala arbitrarno određivanje i produžavanje pritvora prije pravomoćne presude, ako je to opravdano zbog načina izvršenja ili drugih posebno teških okolnosti djela kao samostalnom razlogu za određivanje pritvora (*Zakon* promijenjen u toku postupka);
- odredba *Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe*, kojom je bila propisana uskrata financiranja iz Državnog proračuna zbog nepravovremeno podnijetog financijskog izvješća (usvojeno);
- odredba *Zakona o porezu na dodanu vrijednost* iz 2013., koja je propisivala porezne olakšice za nakladnike dnevnika koji sadrže više od 25.000 riječi (ustavnosudski postupak pokrenut, donijeta privremena mjera obustave primjene, a sporna odredba *Zakona* ubrzo je promijenjena).

Radi pravne zaštite mojih stranaka ili ostvarenja nekog općeg interesa Ustavnom sudu RH podnosila sam i niz ustavnih tužbi zbog povreda pojedinih ustavnih i konvencijskih prava i sloboda. Na primjer:

- 1999. u ime tadašnje saborske zastupnice, zatim kandidata za suca Ustavnog suda RH i svoje osobno (kao građanke) podnijela sam ustavne tužbe (3) protiv odluke Hrvatskog sabora o izboru osam sudaca Ustavnog suda, za koje se glasovalo „u paketu“, ne pojedinačno (tužbe odbijene, a 2002. Ustavni zakon o Ustavnom sudu RH je izmijenjen tako da se o kandidatima glasuje pojedinačno);
- ustavna tužba protiv presuda prekršajnih sudova koji su kaznili nakladnika i glavnog urednika općeinformativnog, političkog tjednika zbog prekršaja objavljivanja tiskovine s naslovnicom pornografskog sadržaja (usvojena).

2. Međunarodno humanitarno pravo

U periodu 2004.–2021. bila sam glavna braniteljica (*lead counsel*) optuženika pred Međunarodnim sudom za ratne zločine na području bivše Jugoslavije (MKSJ) u Den Haagu, u predmetu poznatom kao *hercegbosanska šestorka*, u svim fazama postupka (predraspravnom, raspravnom, prizivnom i post-prizivnom) i tako stekla veliko iskustvo na području međunarodnog humanitarnog/kaznenog prava i judikature međunarodnih kaznenih sudova. U razdoblju 2006.-2011., tijekom raspravne faze postupka, živjela sam i radila u Den Haagu. Sudjelovala sam na brojnim konferencijama o međunarodnom humanitarnom pravu, a u više navrata predavala gostujućim studentima o radu MKSJ i pravima obrane optuženika.

3. Druge grane prava

Radno pravo, pravo trgovačkih društava, autorsko pravo, obvezno pravo, pravo vlasništva, upravno pravo, kazneno i prekršajno pravo.

4. Arbitraže

Arbitrica u postupcima sa i bez međunarodnog obilježja pred Stalnim arbitražnim sudištem Hrvatske gospodarske komore

DRUGE AKTIVNOSTI

- Predavačica na Studiju novinarstva Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu:
  - 2003.–2006. kolegij *Pravo javnih medija*
  - od 2018. kolegij *Novinarska profesija: propisi i praksa*
- 2012. jedna od tri kandidatkinje Republike Hrvatske za izbor suca/sutkinje Europskog suda za ljudska prava (prihvaćena od strane Parlamentarne skupštine Vijeća Europe kao kandidatkinja koja ispunjava sve uvjete za izbor)
- Od 2021. članica *Expert group against SLAPP* (stručnog savjetodavnog tijela Europske Komisije)
- U svojstvu ekspertice Vijeća Europe za pitanja slobode izražavanja i prakse ESLJP temeljem čl. 10 *Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama* predavala na brojnim savjetovanjima/seminarima/radionicama za suce, novinare i državne odvjetnike (Hrvatska, Ukrajina, Rusija, Bjelorusija, Italija, Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Makedonija, Crna Gora).
- U drugoj polovini 90-tih na poziv i u organizaciji različitih međunarodnih vladinih i/ili nevladinih organizacija za promicanje i zaštitu ljudskih prava bila na studijskim boravcima u SAD (New York, Washington), Njemačkoj (Berlin, Bonn) i Velikoj Britaniji (London, Oxford).

- Godinama surađivala s brojnim međunarodnim i domaćim vladinim i nevladinim organizacijama (*Vijeće Europe, OESS, Article 19, Committee to Protect Journalists, Reporters Without Borders, Freedom Forum, SEEMO, Hrvatsko novinarsko društvo, Glas 99, Protagora, Kuća ljudskih prava* i dr.) na pitanjima promicanja i zaštite ljudskih prava i sloboda, posebice slobode mišljenja i izražavanja, te slobode medija.
- 2000. kao članica međunarodnog tima pravnih eksperata za pitanja slobode izražavanja sudjelovala na skupu/radionici održanom u Londonu u oblikovanju *Article 19 Principles of Freedom of Expression and Protection of Reputation (Defining Defamation)*, July 2000, koji su postali općeprihvaćeni na međunarodnoj razini i koje promoviraju i zagovaraju UN Posebni izvjestitelj za slobodu mišljenja i izražavanja, OESS Predstavnik za slobodu medija, te OAS Posebni izvjestitelj za slobodu izražavanja
- Sudjelovala kao predavačica/govornica/izvjestiteljica na više od 100 konferencija, savjetovanja, edukacijskih radionica, seminara, okruglih stolova u zemlji i inozemstvu, organiziranih od raznih vladinih i/ili nevladinih organizacija ili visokoškolskih ustanova, na temu poštovanja i zaštite ljudskih prava, a posebice prava na slobodu izražavanja, zaštite od diskriminacije i govora mržnje.
- 2012. i 2013. bila sutkinja *Monroe E Price International Media Law Moot Court Competition* u organizaciji Oxfordskog sveučilišta (Beograd).
- U drugoj polovini 90-tih, kao suradnica Hrvatskog novinarskog društva, sudjelovala u organiziranju i pružanju pravne pomoći i osnivanju posebnog fonda za obranu neovisnih medija i novinara pred sudovima, te sudjelovala u oblikovanju različitih zakonskih prijedloga i inicijativa relevantnih za rad novinara i medija (*Zakon o javnom priopćavanju, Zakon o HRT, Zakon o elektroničkim medijima*, dio *Kaznenog zakona* o kaznenim djelima protiv časti i ugleda i drugim kaznenim djelima koji se tiču slobode govora).
- 2015. suutemeljiteljica Centra za zaštitu slobode izražavanja Hrvatskog novinarskog društva, koji osigurava besplatno pravno zastupanje, obranu i savjetovanje novinarki i novinara u svim parničnim, kaznenim i prekršajnim postupcima pokrenutima protiv njih zbog objavljenih priloga, te edukaciju i informiranje o njihovom pravima
- 2004. na zamolbu Savjeta Spomen-područja Jasenovac oblikovala prijedlog izmjena članka *Kaznenog zakona* koji su se odnosili na govor mržnje.
- Od 2020. u ime različitih međunarodnih i domaćih vladinih i/ili nevladinih organizacija analizirala medijska zakonodavstva u Bosni i Hercegovini i Srbiji, te pomagala u oblikovanju njihovog medijskog zakonodavstva u skladu s praksom ESLJP i pravnom stečevinom EU.

OBJAVLJENI RADOVI

Knjige:

1. Vesna Alaburić, Emil Havkić, Ranko Marijan: Zakon o javnom priopćavanju – komentar i praksa, VIV - inženjering d.o.o., Zagreb, 2000.
2. Vesna Alaburić: Sloboda izražavanja u praksi Europskog suda za ljudska prava, Narodne novine, Zagreb, lipanj 2002.

Prilozi/poglavlja u knjigama:

1. Priručnik o slobodi javne riječi ("Sloboda izražavanja u RH - zakonodavstvo i praksa", uvodna studija), (ur. Mario Bošnjak) Hrvatsko novinarsko društvo, Zagreb, 1998.;
2. Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, (ur. Petar Klarić) Narodne novine, Zagreb, rujan 2006.
3. "Legal situation (concerning media regulations in Croatia", u priručniku "South East Europe Media Handbook" 2003/2004, SEEMO, 2004.
4. „Mediji, javnost, ispitivanja javnog mnijenja i sudstvo“ – HAZU, okrugli stol: Je li u Republici Hrvatskoj ugrožena neovisnost sudstva? (ur. Arsen Bačić), HAZU, 2022
5. "Položaj i prava optuženika te postupak odmjeravanja kazne na MKSJ", u knjizi "Procesuiranje ratnih zločina – jamstvo suočavanja s prošlošću u Hrvatskoj", (ur. Maja Dubljević) Documenta, 2014;
6. Strategic Lawsuits Against Public Participation (SLAPP) in the European Union, A comparative study (by Judit Bayer, Petra Bárd, Lina Vosyliute, Ngo Chun Luk), https://commission.europa.eu/system/files/2022-04/slapp_comparative_study_0.pdf

Znanstveni i stručni članci:

1. "Sloboda izražavanja i kaznenopravna zaštita časti i ugleda – teorijski i praktični problemi u okolnostima tranzicije u Hrvatskoj", Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 3 – broj 2/1996 (znanstveni rad);
2. "Mediji vs. privatnost – kritička analiza hrvatskog civilnog i kaznenog zakonodavstva", Hrvatska pravna revija, br. 3., ožujak 2002., godina II (znanstveni rad);
3. "Ograničavanje govora mržnje u demokratskome društvu – I dio", Hrvatska pravna revija, br. 1., siječanj 2003., godina III (znanstveni rad);

4. "Ograničavanje govora mržnje u demokratskome društvu – II dio", Hrvatska pravna revija, br. 2., veljača 2003., godina III (znanstveni rad);
5. "Sloboda misli, mišljenja i izražavanja misli – pravnoteorijska analiza temeljnih pojmova", Hrvatska pravna revija, br. 5., lipanj 2003., III (znanstveni rad);
6. "Legal concept of Hate Speech and Jurisprudence of the European Court of Human Rights", Croatian Political Science Review, Vol. 55, No. 4, 2018 (pregledni rad);
7. "Hazardous Games Without Borders", Politička misao, Croatian political science review, Vol. XXXIV, (1997), No. 5. (pregledni rad);
8. "Civilnopravna i kaznenopravna odgovornost za javnu riječ u RH", (autorski prilog brošuri: "Nova medijska agenda za novu medijsku politiku", (ur. dr. Zrinjka Peruško Čulek), objavljeno u časopisu "Medijska istraživanja" (god. 5, br. 2), Zagreb, 1999.;
9. "Pravo i pravne institucije u stvaranju neovisnih medija", Medijska istraživanja, 6 (2000);
10. "Mučnina od mišljenja", Erasmus, časopis za kulturu demokracije, god. 2 (1994), br. 8.;
11. "Novine pred sudom – Proslov za jednu moguću obranu", Erasmus, časopis za kulturu demokracije, veljača 1995., br. 10.;
12. "Mediji – zakonodavstvo i praksa", Erasmus, časopis za kulturu demokracije, god 4 (1996), special international edition;
13. "Članak 17. Ustava RH nije bauk, ako se pravilno tumači" (prihvaćeno za objavljivanje u Zborniku Pravnog fakulteta u Rijeci).

Novinski članci

Autorica više od 100 kolumni objavljenih u tjednicima *Globus* i *Feral Tribune*, dnevniku *Jutarnji list*, portalu *telegram.hr* i drugim medijima o različitim spornim aspektima i aktualnim pitanjima hrvatske zakonodavne i sudske prakse na području ljudskih prava i sloboda, o iznimnom značaju slobodnih i neovisnih medija za demokratsko društvo, o pravu svakoga na jednakost i ravnopravnost neovisno o njegovim/njezinim posebnim identitetskim značajkama (kao što su nacionalnost, vjera, boja kože, seksualno opredjeljenje, rodna pripadnost, imigrantski status i sl.), o pozitivnim obvezama države da zaštiti različite ranjive manjinske društvene grupe od diskriminacije i govora mržnje, o različitim pojavama neopravdanog miješanja tijela javne vlasti u privatnost građana, o pravu građana da primaju sve informacije od javnog interesa i pravu novinara da im te informacije prenose, o vladavini prava, o dobrim demokratskim običajima i praksama.

JEZICI

- Engleski
- Francuski /A2/

PRIZNANJA

- Spomenica Domovinskog rata
- Nagrada Američke odvjetničke komore za doprinos zaštiti ljudskih prava i vladavini prava, te promicanje pristupa pravdi